

L. van Noort

RENTABILITEIT EN FINANCIERING VAN DE BOOMKWEKERIJ
IN BOSKOOP E.O. OVER 1978/1979

Mededelingen No. 229

SIGN: L 27-229
EX. NO: C
MLV:

Juni 1980

Landbouw-Economisch Instituut - Conradkade 175 - 2517 CL Den Haag
Postbus 29703 - 2502 LS Den Haag
Telefoon 070 - 614161

In de reeks "Mededelingen" van het Landbouw-Economisch Instituut zijn op dit gebied onder meer verschenen:

- No. 204 Rentabiliteit en financiering van de boomkwekerij in Boskoop e.o. over 1977/1978
- No. 210 Rentabiliteit en financiering van de fruitteelt in Nederland over 1977
- No. 217 Rentabiliteit en financiering van de groenteteelt onder glas in Nederland over 1978
- No. 219 Rentabiliteit en financiering van de snijbloemeteelt onder glas in Nederland over 1978
- No. 222 Rentabiliteit en financiering van de potplantenteelt onder glas in Nederland over 1978
- No. 223 Rentabiliteit en financiering van de champignonteelt in Nederland over 1978
- No. 226 Rentabiliteit en financiering van de groenteteelt in de open grond in Nederland over 1978
- No. 227 Rentabiliteit en financiering van de tuinbouw onder glas in Nederland over 1978
- No. 228 Rentabiliteit en financiering van de bloembollenteelt in Nederland over 1977

INHOUD

	Blz.
1. OPZET EN METHODE VAN HET ONDERZOEK	5
1.1 Doel	5
1.2 De steekproef	5
1.3 De werkwijze	6
2. DE BEDRIJFSUITKOMSTEN	7
2.1 Het grondgebruik	7
2.2 De arbeidsbezetting	7
2.3 De bedrijfsresultaten	7
2.3.1 Per bedrijf	7
2.3.2 Per m2 boomkwekerij	9
2.4 De spreiding van het ondernemersoverschot in procenten van de kosten (rentabiliteit)	9
2.5 Arbeidsopbrengst, inkomen, gezinsbesteding en besparing per ondernemer	9
2.6 De spreiding van de arbeidsopbrengst, het inkomen en de besparing	11
3. DE FINANCIERING	13
3.1 De beschikbaar gekomen financieringsmiddelen	13
3.2 De aanwending van de financieringsmiddelen	13
3.3 De balans	14
3.3.1 Activa	14
3.3.2 Passiva	14
3.4 De toename en de spreiding van het eigen vermogen	15
3.5 Liquiditeiten, voorraad materialen e.d. minus vreemd vermogen op korte termijn per 30 april 1979 en de spreiding van dit kengetal	16
BIJLAGEN	
1. Grondgebruik over 1978/1979	17
2. Arbeidsbezetting in manjaren over 1978/1979	17
3. Bedrijfsresultaten over 1978/1979	18
4. Spreiding van het ondernemersoverschot in % van de kosten	19
5. Inkomen, gezinsbesteding en besparing in 1978/1979	20
6. Spreiding van de arbeidsopbrengst van de ondernemer, het ondernemersinkomen en het totaalinkomen	21
7. Spreiding van de besparing	21
8. De beschikbaar gekomen financieringsmiddelen	22
9. Investerings, beleggingen en mutaties in de overige produktiemiddelen en de liquiditeiten	23

INHOUD (vervolg)

	Blz.
10. Balans per 30 april 1979	24
11. Samenstelling van het vreemd vermogen per 30 april 1979 en de vermogensvergelijking	25
12. Spreiding van het eigen vermogen in procenten van het totaalvermogen (solvabiliteit) per 30 april 1979	25
13. Liquiditeiten, voorraad materialen e.d. minus vreemd vermogen op korte termijn per 30 april 1979	26
14. Spreiding van de liquiditeiten, voorraad materialen e.d. minus vreemd vermogen op korte termijn in % van de kosten	26
15. Bedrijfsresultaten (gemiddeld per bedrijf) en het inkomen, de gezinsbesteding en de besparing (gemiddeld per ondernemer) in de jaren 1974/1975 t/m 1978/1979	27
16. De beschikbaar gekomen financieringsmiddelen en de aanwending daarvan en de balansen per 30 juni over de boekjaren 1974/1975 t/m 1978/1979	28
17. Algemene toelichting op de gebruikte begrippen	29

1. OPZET EN METHODE VAN HET ONDERZOEK

1.1 Doel

Het rentabiliteits- en financieringsonderzoek wordt uitgevoerd in het kader van de algemene opdracht van het Ministerie van Landbouw en Visserij en het bedrijfsleven, jaarlijks over de bedrijfseconomische resultaten van de tuinbouw te rapporteren.

Het doel van het onderzoek is inzicht te verkrijgen in het niveau en de ontwikkeling van de rentabiliteit, de inkomensvorming, het financieringsgedrag alsmede de vermogenspositie.

1.2 De steekproef

Het onderzoek naar de rentabiliteit en financiering van de boomkwekerij is op een a-selecte steekproef gebaseerd. Met ingang van het boekjaar 1978/79 is de steekproef van Boskoop en omgeving 1) vernieuwd.

Hoewel voor het eerst een steekproef is samengesteld en gerealiseerd van de boomkwekerijbedrijven in de Midden-Betuwe, Zeeland, Noord-Brabant en Limburg, konden deze bedrijven nog niet in dit onderzoek (1978/79) worden betrokken. In dit verslag zijn dan ook alleen de resultaten van de Boskoopse bedrijven opgenomen, welke gekozen zijn op basis van gegevens van de Landbouwtelling 1977 en op grond van aanvullende informatie van het Produktschap voor siergewassen.

Volgens de Landbouwtelling 1977 waren er in Nederland 3328 bedrijven met boomkwekerijgewassen en 798 2) bedrijven met vaste planten. De oppervlakte met boomkwekerijgewassen in de open grond bedroeg op voornoemde bedrijven 5250 ha. Van deze bedrijven bleken slechts 1343 te voldoen aan de criteria die voor gespecialiseerde boomkwekerijbedrijven zijn gesteld.

Het onderzoek omvat alleen bedrijven:

- a. waarvan de ondernemer een agrarisch hoofdberoep heeft;
- b. met een bedrijfsomvang van 70 en meer sbe 3);

-
- 1) Te weten: Hazerswoude, Reeuwijk, Waddinxveen, Leiderdorp, Alphen a/d Rijn, Nieuwkoop, Benthuisen, Woubrugge, Zoeterwoude en Ter Aar.
 - 2) Op ca. 680 bedrijven met vaste planten komen ook boomkwekerijgewassen voor.
 - 3) De omvang van een agrarisch bedrijf en van de afzonderlijke produktierichtingen binnen een bedrijf kan worden uitgedrukt in sbe (standaardbedrijfseenheden). Een sbe komt overeen met een bepaald bedrag aan toegerekende factorkosten (arbeid, rente en netto-pacht) in een basisperiode bij een doelmatige bedrijfsvoering en onder normale omstandigheden.

- c. die niet met een tuincentrum zijn verbonden;
- d. die geen of nauwelijks handel 1) in boomkwekerijprodukten bedrijven;
- e. met 60% en meer (op basis van sbe) aan boomkwekerijgewassen en/of vaste planten.

Ofschoon 1343 bedrijven aan de aanvankelijk gestelde criteria voldeden, was het in de noordelijke provincies niet mogelijk de steekproef te realiseren. Daarom is de populatie verminderd met 198 bedrijven zodat de basis voor de theoretische steekproef op 1145 bedrijven is gesteld (Boskoop e.o. 583 bedrijven en Midden-Betuwe, Zeeland, Noord-Brabant en Limburg 562 bedrijven).

Het onderzoek in Boskoop e.o. heeft betrekking op 35 bedrijven, zijnde gemiddeld 7,5% van een populatie van naar schatting 460 boomkwekerijbedrijven 2).

De Boskoopse bedrijven zijn met verschillende steekproefpercentages in de steekproef vertegenwoordigd, te weten:

bedrijven met een bedrijfsomvang van:	70 - 160 sbe	5,8%
	160 - 340 sbe	10,8%
	340 - 750 sbe	23,8%

Hieruit blijkt dat de "grotere" bedrijven veel sterker in de steekproef zijn vertegenwoordigd dan de "kleinere" bedrijven 3). Bij de berekening van de gemiddelde cijfers is uiteraard met de verschillende steekproefpercentages rekening gehouden.

1.3 De werkwijze

Veel cijfers zijn ontleend aan de kas- en bankbescheiden alsmede spaarrekeningen en overzichten die betrekking hebben op leningen o/g van banken. Aanvullende gegevens die noodzakelijk zijn voor een bedrijfseconomische voorstelling van kosten, opbrengsten en bezittingen, zijn via een enquête op de bedrijven verkregen.

Voor een toelichting van de wijze waarop de uitkomsten zijn berekend en de begrippen die daarbij zijn gehanteerd, wordt verwezen naar bijlage 17.

-
- 1) Ten hoogste 20% van de totale verkopen.
 - 2) De populatie waarop de steekproef is gebaseerd is beschreven in LEI-publikatie "Interne nota No. 240".
 - 3) Door rekening te houden met de verschillende mate waarin "grotere" en "kleinere" bedrijven tot de totale produktie bijdragen, wordt de betrouwbaarheid van de informatie over de resultaten van de tuinbouw, die op basis van een beperkt aantal waarnemingen kan worden gegeven, verbeterd.

2. DE BEDRIJFSUITKOMSTEN

2.1 Het grondgebruik

In bijlage 1 is een beeld gegeven van het grondgebruik gemiddeld per bedrijf. De gespecialiseerde boomkwekerijbedrijven hadden gemiddeld 93 are voor boomkwekerijproducten in gebruik, waarvan 4 are onder glas. De 89 are gewassen in de open grond was als volgt verdeeld:

bos- en haagplantsoen	1 are
rozenstruiken	5 are
sierconiferen	34 are
overige sierheesters en klimplanten	48 are
vaste planten	1 are

De gemiddelde kadastrale oppervlakte was 148 are; hiervan was 35 are gepacht.

2.2 De arbeidsbezetting

De arbeidsbezetting (zie ook bijlage 2) was op het gemiddelde boomkwekerijbedrijf in Boskoop e.o. 2,29 manjaar, nl. 1,38 van ondernemers en echtgenotes, 0,12 van overige gezinsleden en 0,79 van vreemd personeel.

71% van de werkzaamheden van het vreemde personeel zijn uitgevoerd door werknemers met een vast dienstverband.

2.3 De bedrijfsresultaten

2.3.1 Per bedrijf

Bijlage 3 geeft een uitgebreide specificatie van de gemiddelde kosten en opbrengsten.

Op de gespecialiseerde boomkwekerijbedrijven waren de bedrijfseconomische kosten gemiddeld f 8.590,- hoger dan de opbrengsten. Dit betekent een verlies van 7% van de kosten (in 1977/78 een positief resultaat van 7% van de kosten).

De gemiddelde rentabiliteit (ondernemersoverschot in % van de kosten) van bedrijven met meer intensieve teelten was 13 punten hoger dan die van bedrijven met minder intensieve teelten; eerstgenoemde bedrijven hadden een tekort van 1%, die met minder intensieve teelten een negatief resultaat van 14% van de kosten.

De arbeidskosten van de ondernemers, de gezinsleden en het vreemd personeel maakten te zamen voor 50% en de afschrijving en rente voor 23% deel uit van de totale kosten.

De arbeidsopbrengst van de ondernemer - dat is het ondernemersoverschot verhoogd met de als kosten gecalculeerde vergoeding voor de handenarbeid van de ondernemer - bedroeg gemiddeld f 32.330,- (in 1977/78 f 47.530,-) per ondernemer. Bij de berekening van o.a. de arbeidsopbrengst van de ondernemer kan het voorkomen dat extreem hoge uitkomsten van een kleine groep ondernemers het gemiddelde cijfer sterk beïnvloeden; het gevolg is dat het aantal ondernemers met een arbeidsopbrengst onder het gemiddelde groter is dan het aantal boven het gemiddelde. Ter vergelijking is daarom tevens de gemiddelde arbeidsopbrengst van de ondernemer van een "mediane groep" 1) van ondernemers gegeven.

Het gemiddelde cijfer van de "mediane groep" is f 400,- lager dan de "gemiddelde arbeidsopbrengst van de ondernemer" van alle 40 ondernemers.

Tabel 2.1 De bedrijfsresultaten (gemiddeld per bedrijf)

Aantal bedrijven	35	
Oppervlakte boomkwekerijprodukten	93 are	
Arbeidsbezetting	2,29	
Geïnvesteed vermogen per 1 mei 1978	455000	
Kosten		In %
Arbeidskosten x)	65590	50
Rente en afschrijving	30110	23
Materiaalkosten	18500	14
Overige kosten	17570	13
Totale kosten	131770	100
Opbrengsten		
Boomkwekerijprodukten	123430	100
Mutatie van de voorraad boomkwekerijprodukten	- 1420	- 1
Overige opbrengsten	1170	1
Totale opbrengsten	123180	100
Ondernemersoverschot	- 8590	
Idem in % van de kosten	- 7	
Arbeidsopbrengst van de ondernemer:		
per ondernemer	32330	
mediaan	31930	

x) Minus subsidie lonen.

1) Onder mediane groep is hier verstaan 20% van het totaal aantal waarnemingen, te weten 10% links en 10% rechts van de mediaan. De mediaan is de middelste van alle waarnemingen, als deze naar "grootte" zijn gerangschikt.

2.3.2 Per m2 boomkwekerij

Uitgedrukt per m2 boomkwekerij bedroegen in 1978/79 de gemiddelde kosten en opbrengsten resp. f 14,19 en f 13,27 (in 1977/78 resp. f 13,46 en f 14,44).

De spreiding van kosten en opbrengsten was echter bijzonder groot. De kosten per m2 varieerden van f 5,60 tot f 32,60 de opbrengsten van f 4,30 tot f 31,40 per m2.

De procentuele verdeling van het aantal bedrijven over klassen van kosten en opbrengsten is in tabel 2.2 opgenomen. In alle onderscheiden klassen van kosten komen winstgevende- en verliesgevende bedrijven voor, behalve in de kostenklasse f 25,- en meer, waarin alle (11%) bedrijven verliesgevend waren.

2.4 De spreiding van het ondernemersoverschot in % van de kosten (rentabiliteit)

De spreiding van de rentabiliteit is opgenomen in bijlage 4; het meest verliesgevende bedrijf had een tekort van 59%, het meest winstgevende bedrijf een ondernemersoverschot van 30% van de kosten.

Van de deelnemende bedrijven had 40% een positief ondernemersoverschot (in 1977/78 55%); deze 40% winstgevende bedrijven namen 53% van de totale produktiewaarde voor hun rekening. 17% van de deelnemende bedrijven had een negatief ondernemersoverschot van 0 - 10%, 24% van 10 - 30% en 19% van meer dan 30% van de kosten.

2.5 Arbeidsopbrengst, inkomen, gezinsbesteding en besparing per ondernemer

Voor een beeld van de arbeidsopbrengst, het inkomen en de besparing welke gemiddeld per ondernemer werd verkregen, wordt verwezen naar bijlage 5.

De arbeidsopbrengst van de ondernemer - bestaande uit het ondernemersoverschot en de als kosten gecalculeerde vergoeding voor de handenarbeid van de ondernemer - bedroeg gemiddeld f 32.330,- (in 1977/78 f 47.530,-). Het ondernemersinkomen per ondernemer - de arbeidsopbrengst vermeerderd met het saldo van de berekende en betaalde rente - bedroeg gemiddeld f 45.100,-.

Het gezinsinkomen uit het bedrijf - dat is het ondernemersinkomen vermeerderd met de vergoeding voor de handenarbeid van de gezinsleden - werd op f 49.110,- becijferd (in 1977/78 f 64.170,-).

Het inkomen buiten bedrijf - gemiddeld f 5.970,- per ondernemer - is gespecificeerd opgenomen in bijlage 5. Hieruit blijkt dat de economische huurwaarde van de eigen woning - welke gesteld is op 6% van de boekwaarde van de woning - het belangrijkste bestanddeel is van het inkomen buiten bedrijf.

Tabel 2.2 Spreiding van kosten en opbrengsten per m2 boomkwekerij (aantal bedrijven per kosten- en opbrengstenklasse in %)

Kosten per m2	Opbrengsten per m2	Minder dan		f 5,-		f 10,-		f 15,-		f 20,-		f 25,-		Totaal
		f 5,-	dan	tot	tot	tot	tot	tot	en meer					
		%		f 5,-	%	f 10,-	%	f 15,-	%	f 20,-	%	f 25,-	%	
minder dan f 5,-														-
f 5,- tot f 10,-		1		9	4	2								16
f 10,- tot f 15,-		1		17	5	10	3							36
f 15,- tot f 20,-					11	1	10	2						24
f 20,- tot f 25,-						4	7	2						13
f 25,- en meer							11							11
Totaal		2		30	28	18	9	13						100

N.B.: De percentages boven de diagonale lijn zijn winstgevende, onder de lijn verliesgevende bedrijven.

Het totaalinkomen - gezinsinkomen uit het bedrijf vermeerderd met het inkomen buiten bedrijf - bedroeg gemiddeld f 55.080,- per ondernemer. De gezinsbesteding ligt gemiddeld op een niveau van f 50.810,- (w.v. f 12.260,- aan persoonlijke belastingen en premie volksverzekeringen). De besparing - totaalinkomen minus gezinsbesteding - bedroeg derhalve gemiddeld f 4.270,- per ondernemer, dat is 8% van het totaalinkomen.

Ter vergelijking zijn in tabel 2.3 (blz. 12) de gemiddelde cijfers (per ondernemer) betreffende het totaalinkomen, de gezinsbesteding en de besparing van enkele andere takken van tuinbouw opgenomen. Hieruit blijkt dat er gemiddeld alleen bespaard is door de ondernemers van de potplantenbedrijven, de champignonbedrijven en van de bedrijven met boomkwekerijprodukten in Boskoop e.o.

2.6 De spreiding van de arbeidsopbrengst, het inkomen en de besparing

De spreiding van de arbeidsopbrengst van de ondernemer, het ondernemersinkomen en het totaalinkomen is opgenomen in bijlage 6.

31% van de ondernemers had een lagere arbeidsopbrengst dan f 25.000,- (het CAO-loon incl. werkgeversaandeel in de sociale lasten was f 32.630,-) terwijl 33% van de ondernemers een hogere arbeidsopbrengst had dan f 40.000,-.

Van het totaalinkomen, gemiddeld f 55.080,- per ondernemer had 72% een inkomen hoger dan f 40.000,-, 36% hoger dan f 60.000,- en 11% hoger dan f 90.000,-.

De spreiding van de besparing is opgenomen in bijlage 7. Hieruit blijkt dat 55% van de ondernemers heeft gespaard. 28% had een besparing groter dan f 15.000,- en 9% groter dan f 40.000,-.

Tabel 2.3 Totaalinkomen, gezinsbesteding en besparing in 1978 1) (gemiddeld per ondernemer)

	Aantal bedrijven	Aantal ondernemers per bedrijf	Totaal- inkomen	Gezins- besteding	Besparing	Besparing in % van het totaalinkomen
Groenteteelt onder glas in Nederland	110	1,24	46940	49450	-2510	-5
Snijbloementeelt onder glas in Nederland	103	1,33	39100	49110	-10010	-26
Potplantenteelt onder glas in Nederland	55	1,30	78380	61430	16950	22
Championnteelt in Nederland	29	1,21	77310	74780	2530	3
Boomkwekerij in Boskoop e.o.	35	1,10	55080	50810	4270	8

1) Voor de boomkwekerij in Boskoop e.o. 1978/79.

3. DE FINANCIERING

3.1 De beschikbaar gekomen financieringsmiddelen

De beschikbaar gekomen financieringsmiddelen (gemiddeld per bedrijf) zijn opgenomen in bijlage 8. Aangezien er bedrijven zijn met meer dan 1 ondernemer (gemiddeld 1,10 per bedrijf) kunnen de gemiddelde cijfers per ondernemer van bijlage 5 niet vergeleken worden met die van bijlage 8.

Het eigen vermogen 1) is in 1978/79 toegenomen met f 6.430,- (in 1977/78) met f 35.060,-). Deze toename was de resultante van de volgende mutaties:

besparing		+ f 4.670,-
woningsubsidies	+ f 100,-	
erfenissen en/of schenkingen	+ f 1.350,-	
koerswinst of verlies op effecten	- f 10,-	
boekwinst of -verlies bij desinvesteringen van duurzame produktiemiddelen	- f 30,-	
uitkering van levensverzekeringen	+ f 350,-	+ f 1.760,-
Toename van het eigen vermogen		+ f 6.430,-

De in de kosten gecalculeerde afschrijving op de duurzame slijtende produktiemiddelen bedroeg f 11.140,- te zamen met de mutatie in het eigen vermogen was het totaal aan eigen financieringsmiddelen derhalve f 17.570,- (in 1977/78 f 44.260,-).

Het vreemd vermogen nam per saldo toe met f 9.300,- zodat totaal f 26.870,- aan financieringsmiddelen ter beschikking kwam.

3.2 De aanwending van de financieringsmiddelen

In bijlage 9 is de aanwending van de beschikbaar gekomen financieringsmiddelen opgenomen.

In 1978/79 is in produktiemiddelen f 22.020,- bruto-geïnvesteed (in 1977/78 f 21.440,-).

De spreiding van de bruto-investering was groot: 19% van de bedrijven heeft niet geïnvesteed, 24% investeerde van f 1,- tot f 10.000,-, 36% investeerde van f 10.000,- tot f 40.000,- en 21% voor meer dan f 40.000,-. Deze bedrijven (21%) met meer dan f 40.000,- bruto-investeringen maken voor 65% deel uit van de to-

1) Exclusief herwaardering per 1 mei 1978.

tale investeringen van alle 35 in het onderzoek betrokken bedrijven.

De investeringen en beleggingen buiten het bedrijf bedroegen gemiddeld f 10.100,- te weten:

- netto-investering in woningen	+ f 7.140,-
- deelnemingen	+ f 60,-
- leningen u/g	+ f 2.970,-
- overige beleggingen	- f 70,-

De overige produktiemiddelen (voorraad materialen en vooruitbetaalde kosten) namen toe met f 130,-, de liquiditeiten namen af met f 5.380,-.

De toename van de bezittingen - het totaal van investeringen, beleggingen en mutaties in liquiditeiten en overige produktiemiddelen f 26.870,- minus de afschrijving (f 11.140,-) - bedroeg f 15.730,-. Van laatstgenoemd bedrag werd gemiddeld 41% met eigen vermogen en 59% met vreemd vermogen gefinancierd.

3.3 De balans

3.3.1 Activa

In bijlage 10 is een uitvoerige specificatie opgenomen betreffende de activa van de balans.

De totale bezittingen van de ondernemers op de boomkwekerijbedrijven werd per 30 april 1979 becijferd op f 572.800,- gemiddeld per bedrijf. Hiervan had f 343.970,- (60%) betrekking op duurzame produktiemiddelen (waaronder de voorraad bomen f 82.770,-), f 340,- op overige produktiemiddelen en f 142.850,- (25%) op deelnemingen en beleggingen (waaronder de woningen voor f 128.190,-). De resterende f 85.640,- (15%) had betrekking op de liquiditeiten.

3.3.2 Passiva

Het vreemd vermogen is gespecificeerd in bijlage 11. Het vreemd vermogen bedroeg gemiddeld per bedrijf op 30 april 1979 f 98.540,-, dat is 17% van het totale vermogen.

Van het vreemde vermogen op lange termijn is 77% door de Rabobank verstrekt.

In tabel 3.1 zijn zowel het totale als het vreemde vermogen (in % van het totale vermogen) van de boomkwekerijbedrijven in Boskoop e.o. vergeleken met die van andere takken van tuinbouw. Het blijkt dat de boomkwekerijbedrijven gemiddeld met het laagste percentage vreemd vermogen zijn gefinancierd.

Tabel 3.1 Het totale vermogen (gemiddeld per bedrijf) en het vreemde vermogen (in % van het totale vermogen) per 31-12-1978 1)

	Totaal vermogen	Vreemd vermogen in % van het totaalvermogen
Groenteteelt onder glas in Nederland	815.680	37
Snijbloementeel onder glas in Nederland	1.016.480	42
Potplantenteelt onder glas in Nederland	935.720	39
Champignonteel in Nederland	599.540	24
Boomkwekerij in Boskoop e.o.	572.800	17

1) Voor de boomkwekerij in Boskoop e.o. per 30-4-1979.

3.4 De toename en de spreiding van het eigen vermogen

Voor het gemiddelde bedrijf steeg het eigen vermogen van f 421.610,- per 30 april 1978 tot f 474.260,- per 30 april 1979 als gevolg van:

- herwaardering a.g.v. prijsstijging	+ f 46.220,-
- besparing	+ f 4.670,-
- overige mutaties x)	+ f 1.760,-
Totaal	+ f 52.650,-

De solvabiliteit (eigen vermogen in % van het totaalvermogen) bedroeg gemiddeld per:

30 april 1978	82,5%
1 mei 1978	84,0%
30 april 1979	82,8%

De solvabiliteit per 30 april 1979 was 0,3% hoger dan op 30 april 1978. Deze 0,3% is het saldo van:

a. herwaardering a.g.v. prijsstijgingen	+ 1,5%
b. toename eigen vermogen	+ 0,2%
c. toename vreemd vermogen	- 1,4%

x) Gespecificeerd in bijlage 8.

In bijlage 12 is de spreiding van de solvabiliteit per 30 april opgenomen. 11% van de bedrijven had een solvabiliteit van 40% tot 60%, 25% van 60% tot 80% en 64% hoger dan 80%.

3.5 Liquiditeiten, voorraad materialen e.d. minus vreemd vermogen op korte termijn per 30 april 1979 en de spreiding van dit kengetal

Bijlage 13 geeft een beeld van de liquiditeiten en de voorraad materialen e.d. minus het vreemd vermogen op korte termijn.

Voor het gemiddelde boomkwekerijbedrijf was het saldo van de aanwezige middelen en het vreemd vermogen op korte termijn f 72.290,- dat is 55% van de kosten (in 1977/78 67% van de kosten).

In bijlage 14 is de spreiding van dit kengetal opgenomen, dat varieerde van 10% tot 233%.

Bijlage 1. Grondgebruik over 1978/79 (gemiddeld per bedrijf)

Aantal bedrijven	35
Boomkwekerijproducten:	are
bos- en haagplantsoen	1
rozenstruiken	5
sierconiferen	34
overige sierheesters en klimplanten	48
vaste planten	1
Totaal boomkwekerij in de open grond	89
Boomkwekerij onder glas	4
Totaal boomkwekerij	93
Braakland	1
Grasland	3
Verhuurd aan derden	11
Erf, water, blijvende paden enz.	40
Totaal kadastrale oppervlakte	148
waarvan eigendom	113

Bijlage 2. Arbeidsbezetting in manjaren over 1978/79 (gemiddeld per bedrijf)

Aantal bedrijven	35
Aantal ondernemers per bedrijf	1,10
Gemiddelde leeftijd van de ondernemer	39
Arbeidsbezetting in manjaren	
Arbeid van de ondernemer(s)	1,32
Arbeid van de echtgenotes	0,06
Arbeid van de overige gezinsleden	0,12
Arbeid van vast personeel	0,56
Arbeid van los personeel	0,23
Totale arbeidsbezetting	2,29
Arbeid van de ondernemer(s) en de gezinsleden in % van de totale arbeidsbezetting	66

Bijlage 3. Bedrijfsresultaten over 1978/79 (gemiddeld per bedrijf)

Aantal bedrijven	35
Geïnvesteed vermogen per 1 mei 1978	455000
KOSTEN	
Afschrijving duurzame produktiemiddelen	11140
Huur en pacht	630
Rente	18970
Onderhoud	2930
Energiekosten	2020
Meststoffen	2580
Zaad-, plant- en pootgoed	10660
Bestrijdingsmiddelen	500
Potten	2110
Overige materialen	2650
Werk door derden	980
Afleveringskosten	1860
Autokosten 1)	2980
Arbeid ondernemer(s)	44000
Arbeid echtgenotes	1720
Arbeid gezinsleden	2670
Arbeid personeel	17500
Overige kosten	6170
Totaal	<u>132070</u>
Minus subsidie lonen	300
Totaal (minus subsidie)	<u>131770</u>
OPBRENGSTEN	
Boomkwekerijprodukten	123430
Overige opbrengsten	1170
Mutatie van de voorraad boomkwekerijprodukten	-1420
Totaal	<u>123180</u>
Ondernemersoverschot	-8590
Ondernemersoverschot:	
per f 100,- kosten	-7
per f 100,- geïnvesteed vermogen	-2
Arbeidsopbrengst per manjaar	24890

1) Excl. afschrijving en rente.

Bijlage 4. Spreiding van het ondernemersoverschot in % van de kosten
(aantal bedrijven per rentabiliteitsklasse in procenten)

Aantal bedrijven	35
<hr/>	
Rentabiliteitsklasse	%
Negatief	
30 en meer	19
30 - 20	11
20 - 10	13
10 - 0	17
Totaal verliesgevend	<u>60</u>
<hr/>	
Positief	
0 - 10	15
10 - 20	10
20 - 30	15
Totaal winstgevend	<u>40</u>
	<u>100</u>
Ondernemersoverschot per f 100,- kosten (ongewogen gemiddelde)	-8

Bijlage 5. Inkomen, gezinsbesteding en besparing in 1978/79
(gemiddeld per ondernemer)

Aantal bedrijven		35
Aantal ondernemers		40
<hr/>		
Ondernemersoverschot		-7840
Handenarbeid ondernemer		<u>40170</u>
Arbeidsopbrengst van de ondernemer		32330
Berekende rente	17320	
Betaalde minus ontvangen rente	<u>4550</u>	
Saldo		<u>12770</u>
Ondernemersinkomen		45100
Handenarbeid echtgenotes		1570
Handenarbeid overige gezinsleden		<u>2440</u>
Gezinsinkomen uit bedrijf		49110
Inkomen buiten bedrijf		<u>5970</u>
Totaalinkomen		55080
Premie volksverzekeringen	5270	
Premies vrijwillige verzekeringen	3790	
Persoonlijke belastingen	6990	
Betaald loon gezinsleden	1800	
Overige gezinsbestedingen	<u>32960</u>	
Totaal van gezinsbestedingen		<u>50810</u>
Besparing		4270
<hr/>		
Specificatie van het inkomen buiten bedrijf		
Positief		
Huurwaarde woning(en)	6820	
Huren buiten bedrijf	10	
Rente buiten bedrijf	1260	
Uitkering volksverzekeringen	1450	
Overige baten	<u>780</u>	
Totaal positief		10320
Negatief		
Afschrijving woning(en)	2270	
Onderhoud, verzekering en grondlasten woning(en)	1250	
Rente privé-leningen	<u>830</u>	
Totaal negatief		<u>4350</u>
Inkomen buiten bedrijf		<u>5970</u>

Bijlage 6. Spreiding van de arbeidsopbrengst van de ondernemer, het ondernemersinkomen en het totaalinkomen (aantal ondernemers per inkomensklasse in %)

	Arbeidsopbrengst van de ondernemer	Ondernemers- inkomen	Totaal- inkomen
Aantal bedrijven	35	35	35
Aantal ondernemers	40	40	40
<hr/>			
Inkomensklasse	%	%	%
Negatief	6	4	3
f 0,- - f 15.000,-	12	11	5
f 15.000,- - f 25.000,-	13	10	7
f 25.000,- - f 40.000,-	36	17	13
f 40.000,- - f 60.000,-	15	35	36
f 60.000,- - f 90.000,-	16	12	25
f 90.000,- en meer	2	11	11
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	100	100	100

Bijlage 7. Spreiding van de besparing (aantal ondernemers per besparingsklasse in %)

Aantal bedrijven	35
Aantal ondernemers	40
<hr/>	
Besparingsklasse	%
Negatief	
f 15.000,- en meer	21
f 15.000,- - f 5.000,-	17
f 5.000,- - f 0,-	7
Totaal negatief	<hr/> 45
<hr/>	
Positief	
f 0,- - f 5.000,-	3
f 5.000,- - f 15.000,-	24
f 15.000,- - f 25.000,-	5
f 25.000,- - f 40.000,-	14
f 40.000,- en meer	9
Totaal positief	<hr/> 55
	<hr/> 100

Bijlage 8. De beschikbaar gekomen financieringsmiddelen (gemiddeld per bedrijf)

Aantal bedrijven		35
Gezinsinkomen uit bedrijf		53780
Inkomen buiten bedrijf		6550
Totaalinkomen		60330
af: gezinsbesteding		55660
Besparing		4670
bij:		
woningsubsidies	100	
erfenissen en/of schenkingen	1350	
koerswinst of verlies op effecten	- 10	
boekwinsten of -verliezen bij desinvesteringen		
van duurzame produktiemiddelen	- 30	
uitkeringen van levensverzekeringen	350	
Totaal overige mutaties		1760
Totaal mutaties eigen vermogen		6430
Afschrijving duurzame produktiemiddelen		11140
Totaal eigen financieringsmiddelen		17570
Mutaties vreemd vermogen		
Leningen en kredieten van Rabobanken	7270	
Leningen en kredieten van overige banken	3190	
Overige leningen	-1000	
Totaal op lange termijn	9460	
Totaal op korte termijn	- 160	
Totaal mutaties vreemd vermogen		9300
Totaal financieringsmiddelen		26870

Bijlage 9. Investerings, beleggingen en mutaties in de overige produktiemiddelen en de liquiditeiten (gemiddeld per bedrijf)

Aantal bedrijven	35	
<hr/>		
Investerings in bedrijf		
Grond	1310	
Bedrijfsgebouwen	3420	
Glasopstanden	1760	
Verwarmingsinstallaties	160	
Overige installaties	3090	
Machines en werktuigen	5800	
Boomkwekerijprodukten	-1420	
Betalings op lopende investeringen	1630	
Overige inventaris	<u>7760</u>	
Totaal		23510
Minus desinvesteringen		<u>1490</u>
Totaal bruto-investeringen		22020
Investerings en beleggingen buiten bedrijf (per saldo)		
Deelnemings	60	
Leningen u/g	2970	
Woningen	7140	
Overige beleggingen	<u>- 70</u>	
Totaal		<u>10100</u>
Totaal van investeringen en beleggingen		32120
Mutaties in overige produktiemiddelen		
Voorraad materialen	- 80	
Vooruitbetaalde kosten	<u>210</u>	
Totaal		130
Mutaties in liquiditeiten		
Vorderings	-4470	
Effecten	- 450	
Spaarrekening e.d.	- 630	
Kas, lopende rek. banken en postgiro	<u>170</u>	
Totaal		<u>-5380</u>
Totaal van investeringen, beleggingen en mutaties in overige produktiemiddelen en liquiditeiten		<u>26870</u>

Bijlage 10. Balans per 30 april 1979 (gemiddeld per bedrijf)

Aantal bedrijven	35	
Boekwaarde duurzame slijtende produktiemiddelen in % van de nieuwwaarde per 1 mei 1978	50	
Idem per 30 april 1979	49	
Activa		
Duurzame produktiemiddelen		
Grond in exploitatie	168650	
Bedrijfsgebouwen	17820	
Glasopstanden	12500	
Verwarmingsinstallaties	3650	
Overige installaties	15760	
Machines en werktuigen	13040	
Boomkwekerijprodukten	82770	
Betalingen op lopende investeringen	1630	
Overige inventaris	28150	
Totaal		343970
Overige produktiemiddelen		
Voorraad materialen	110	
Vooruitbetaalde kosten	230	
Totaal		340
Liquiditeiten		
Vorderingen	54260	
Effecten	2310	
Spaarrekeningen e.d.	14850	
Kas, lopende rekeningen banken en postgiro	14220	
Totaal		85640
Overige bezittingen		
Woningen	128190	
Deelname veiling e.d.	210	
Leningen u/g	6450	
Diversen	8000	
Totaal		142850
Totaal activa		572800
Passiva		
Vreemd vermogen		98540
Eigen vermogen		474260
Totaal passiva		572800
Eigen vermogen in % van het totaalvermogen		83

Bijlage 11. Samenstelling van het vreemd vermogen per 30 april 1979 en de vermogensvergelijking (gemiddeld per bedrijf)

Aantal bedrijven	35	
Vreemd vermogen op lange termijn		
Leningen van Rabobanken	51830	
Leningen van overige banken	3440	
Leningen van familieleden	9930	
Leningen van overige particulieren	240	
Kredieten van Rabobanken	13540	
Kredieten van overige banken	5420	
Overig	450	
Totaal		84850
Vreemd vermogen op korte termijn		
Te betalen omzet- en loonbelasting	1150	
Te betalen kosten	9460	
Te betalen investeringen	1420	
Overig	1660	
Totaal		13690
Totaal vreemd vermogen		98540
Vreemd vermogen in % van het totaalvermogen		17
Vermogensvergelijking		
Eigen vermogen per 30 april 1978		421610
Herwaardering a.g.v. prijsstijging		46220
Eigen vermogen per 1 mei 1978		467830
Mutaties eigen vermogen in 1978/79		6430
Eigen vermogen per 30 april 1979		474260

Bijlage 12. Spreiding van het eigen vermogen in procenten van het totaalvermogen (solvabiliteit) per 30 april 1979 (aantal bedrijven per solvabiliteitsklasse in procenten)

Aantal bedrijven	35
Solvabiliteitsklasse	
40 - 50	4
50 - 60	7
60 - 70	8
70 - 80	17
80 - 90	21
90 - 100	43
	100

Bijlage 13. Liquiditeiten, voorraad materialen e.d. minus vreemd vermogen op korte termijn per 30 april 1979 (gemiddeld per bedrijf)

Aantal bedrijven	35	
Kas, lopende rek. banken en postgiro	14220	
Spaarrekeningen e.d.	14850	
Effecten	2310	
Vorderingen	54260	
Voorraad materialen e.d.	340	
A. Totaal aan middelen		85980
Te betalen omzet- en loonbelasting	1150	
Te betalen kosten	9460	
Te betalen investeringen	1420	
Overig	1660	
B. Totaal vreemd vermogen op korte termijn		13690
Saldo (A. - B.)		72290
Idem in % van de kosten		55

Bijlage 14. Spreiding van de liquiditeiten, voorraad materialen e.d. minus vreemd vermogen op korte termijn in procenten van de kosten (aantal bedrijven per liquiditeitsklasse in procenten)

Aantal bedrijven	35
Liquiditeitsklasse	%
0 - 10% van de jaarkosten	-
10 - 30% van de jaarkosten	20
30 - 50% van de jaarkosten	28
50 - 70% van de jaarkosten	22
70% en meer van de jaarkosten	30
	100

Bijlage 15. Bedrijfsresultaten (gemiddeld per bedrijf) en het inkomen, de gezinsbesteding en de besparingen (gemiddeld per ondernemer) in de jaren 1974/75 t/m 1978/79

	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78	1978/79
Aantal bedrijven	37	35	34	34	35
Aantal ondernemers	49	44	45	44	40
<hr/>					
Opp. boomkwekerijgewassen in de open grond (are)	82,3	80,4	83,7	85,0	88,8
Idem onder glas (are)	3,0	3,0	3,0	3,2	4,1
Arbeidsbez. in manjaren	1,92	1,90	2,01	2,05	2,29
<hr/>					
Kosten in gld. x 1000					
Arbeidskosten 1)	46,3	49,6	56,3	61,9	65,6
Rentekosten	14,8	14,5	18,5	20,5	19,0
Afschrijvingen	5,7	6,3	7,4	9,2	11,1
Materiaalkosten	6,5	8,0	9,5	11,6	18,5
Overige kosten	10,9	11,6	14,6	15,5	17,6
Totale kosten	84,2	90,0	106,3	118,7	131,8
<hr/>					
Opbrengsten in gld. x 1000					
Boomkwekerijproducten	74,7	83,9	105,4	126,1	123,4
Mutatie v/d voorraad boomkwekerijproducten	4,1	4,7	- 0,6	0,2	- 1,4
Overige opbrengsten	1,7	1,4	1,2	1,1	1,2
Totale opbrengsten	80,5	90,0	106,0	127,4	123,2
<hr/>					
Ondernemersoverschot	-3,7	0,0	- 0,3	8,7	- 8,6
Idem in % v/d kosten	- 4	0	- 0	7	- 7
Perc. winstgevende bedr.	40	42	47	55	40
<hr/>					
Inkomen en besparing (per ondernemer)					
Arbeidsopbr. v/d ondern.	26,9	33,7	36,1	47,5	32,3
Ondernemersinkomen	38,0	44,3	48,7	61,9	45,1
Gezinsinkomen uit bedrijf	39,7	47,2	50,5	64,2	49,1
Totaalinkomen	43,2	51,5	55,8	70,6	55,1
Premie volksverzekeringen	PM	4,3	4,4	5,4	5,3
Premie vrijw. verzekering	PM	2,1	2,6	3,0	3,8
Persoonlijke belastingen	PM	8,8	6,2	8,0	7,0
Betaalde arbeidskosten gezinsleden	PM	PM	1,3	1,4	1,8
Overige gezinsbestedingen	PM	22,8	26,3	29,7	32,9
Totaal van gezinsbestedingen	36,5	38,0	40,8	47,7	50,8
Besparing	6,7	13,5	15,0	22,9	4,3
Idem in % v/h totaalinkomen	16	26	27	32	8
Perc. ondernemers met (positieve besparing)	65	66	82	86	55

1) Minus subsidie.

Bijlage 16. De beschikbaar gekomen financieringsmiddelen en de aanwending daarvan en de balansen per 30 juni 1) over de boekjaren 1974/75 t/m 1978/79 (gemiddeld per bedrijf)

	1974/75	1975/76	1976/77	1977/78	1978/79
Aantal bedrijven	37	35	34	34	35
Beschikbaar gekomen financieringsmiddelen in gld. x 1000					
Besparing	7,8	15,3	17,9	26,8	4,7
Ov. mutaties in het eigen vermogen	0,6	1,2	3,2	8,2	1,7
Totaal mutaties eigen vermogen 2)	8,4	16,5	21,1	35,0	6,4
Afschrijvingen	5,7	6,2	7,4	9,2	11,2
Totaal eigen financieringsmiddelen	14,1	22,7	28,5	44,2	17,6
Totaal mutaties vreemd vermogen	0,6	4,4	8,9	-4,5	9,3
Totaal financieringsmiddelen	14,7	27,1	37,4	39,7	26,9
De aanwending van de financieringsmiddelen					
Bruto-investeringen	15,9	12,6	19,5	21,4	22,0
Investeringen en beleggingen buiten bedrijf (per saldo)	5,2	1,9	3,9	6,8	10,1
Mutaties in liquiditeiten en voorraad materialen e.d.	-6,4	12,6	14,0	11,5	-5,2
Totaal investeringen en beleggingen en mutaties in vlottende en liquide middelen	14,7	27,1	37,4	39,7	26,9
Balansen per 30 juni in gld. x 1000					
Activa					
Duurzame produktiemiddelen	170,6	192,0	254,1	329,7	344,0
Liquiditeiten en voorraad materialen e.d.	42,8	57,8	75,2	85,7	86,0
Deelnemingen en beleggingen	69,8	81,0	99,0	114,8	142,8
Totaal activa	283,2	330,8	428,3	530,2	572,8
Passiva					
Vreemd vermogen op korte termijn	4,4	4,9	6,6	6,6	13,7
Vreemd vermogen op lange termijn	31,4	36,2	46,4	47,6	84,8
Totaal vreemd vermogen	35,8	41,1	53,0	54,2	98,5
Eigen vermogen	247,4	289,7	375,3	476,0	474,3
Totaal passiva	283,2	330,8	428,3	530,2	572,8
Eigen vermogen in % van het totaalvermogen	87	88	88	90	83
Liquiditeit op korte termijn					
Liquiditeiten, voorraad materialen e.d.	42,8	57,8	75,2	85,7	86,0
Vreemd vermogen op korte termijn	4,4	4,9	6,6	6,6	13,7
Saldo	38,4	52,9	68,6	79,1	72,3
Idem in % van de kosten	46	59	65	67	55

1) Met ingang van het boekjaar 1978/79 per 30 april.

2) Exclusief herwaardering.

Bijlage 17. Algemene toelichting op de gebruikte begrippen

Kosten en opbrengsten

- De afschrijving op de duurzame slijtende produktiemiddelen is gebaseerd op de nieuwwaarde waarbij rekening is gehouden met de economische levensduur en het waardeverloop van de objecten.
- De rente over het geïnvesteerd vermogen is bepaald op 6% met uitzondering van het vermogen dat in de grond is opgesloten en de normale behoefte aan vlottende middelen waarover resp. 2,5% en 8,25% is berekend.
Het geïnvesteerd vermogen 1) is de som van:
 - a. de waarde van de grond;
 - b. de economische boekwaarde van de dode en levende inventaris;
 - c. de normale behoefte aan vlottende middelen.
- De kosten van de handenarbeid van de ondernemer en gezinsleden zijn berekend op basis van een taxatie van de door hen verrichte hoeveelheid handenarbeid. Deze arbeid is op CAO-basis (incl. het werkgeversaandeel in de sociale lasten gewaardeerd).
- 55% van de bedrijven valt onder de "Landbouwregeling"; dit betekent dat voor deze bedrijven de kosten, de investeringen en de opbrengsten inclusief omzetbelasting zijn opgenomen. 45% van de bedrijven heeft gekozen voor het "ondernemerschap" in de zin van de Wet op de omzetbelasting; dit betekent dat voor deze bedrijven de kosten en de opbrengsten alsmede de investeringen exclusief omzetbelasting zijn opgenomen.
- De becijferde resultaten zijn ten dele beïnvloed door de waardeverschillen van de voorraad bomen aan het begin, resp. aan het einde van het boekjaar. De waardering van deze voorraden heeft, om praktische redenen, langs normatieve weg plaatsgehad. Dit houdt in dat ten aanzien van de nauwkeurigheid waarmede de voorraadwaarden zijn benaderd - en de bedrijfsresultaten zijn vastgesteld - voorbehoud dient te worden gemaakt.
- Het ondernemersoverschot is het verschil tussen de opbrengsten en de kosten. In de kosten is geen vergoeding opgenomen voor leiding en toezicht van de ondernemer. Dit kostenelement maakt derhalve deel uit van het ondernemersoverschot. Dit laatste mag dan ook niet worden aangezien voor de bedrijfs-economische winst.

Ondernemersoverschot in procenten van de kosten

- Het ondernemersoverschot in procenten van de kosten is zowel in een gewogen als in een ongewogen gemiddelde tot uitdrukking gebracht. Bij de berekening van het gewogen kengetal is het totale ondernemersoverschot van alle bedrijven van een groep gedeeld door 1% van het totaal van de kosten van die bedrijven. Voor de berekening van het ongewogen gemiddelde is deze deling voor elk bedrijf afzonderlijk verricht, waarna het gemiddelde van de kengetallen werd vastgesteld.

Arbeidsopbrengst per manjaar

- De arbeidsopbrengst per manjaar is het bedrag dat door allen, die arbeid in het bedrijf hebben verricht, te zamen als inkomen is genoten. Het is de som van ondernemersoverschot en de kosten van arbeid. Na deling van dit inkomen door het aantal - tot volwaardige arbeidskrachten herleide - manjaren, verkrijgt men de gemiddelde arbeidsopbrengst per manjaar.

1) Deze investering omvat ook de bedrijfsmiddelen die door de ondernemer zijn gepacht. Over deze waarde is geen rente in de kosten berekend.

Bijlage 17. (vervolg)

Arbeidsopbrengst, inkomen, besparing en gezinsbesteding (gemiddeld per ondernemer)

- Arbeidsopbrengst van de ondernemer: ondernemersoverschot vermeerderd met de - als kosten gecalculeerde - vergoeding voor de handenarbeid van de ondernemer.
- Ondernemersinkomen van de ondernemer: arbeidsopbrengst van de ondernemer vermeerderd met het saldo van berekende en betaalde rente.
- Gezinsinkomen uit bedrijf: ondernemersinkomen verhoogd met de - als kosten gecalculeerde - vergoeding voor de handenarbeid van de gezinsleden.
- Totaalinkomen: gezinsinkomen uit bedrijf verhoogd met het inkomen buiten bedrijf.
- Besparing: mutatie in het eigen vermogen verminderd met de: erfenissen en/of schenkingen, koerswinst of -verliezen op effecten, boekwinsten of -verliezen op produktiemiddelen.
- Gezinsbesteding: het totaalinkomen verminderd met de besparingen.

De balans

1. De activa

- De grond in Boskoop is gewaardeerd op f 150.000,- per hectare.
- De duurzame slijtende produktiemiddelen zijn geactiveerd tegen boekwaarde op basis van de nieuwwaarde. Deze is ontleend aan gegevens die ook ten behoeve van de afschrijvings- en renteberekening zijn verzameld.
- De waarde van de voorraad boomkwekerijprodukten (per balansdatum) is bepaald door de oppervlakte waarvan in het seizoen 1978/79 niet is geoogst te vermenigvuldigen met een waarderingsnorm. De waarderingsnorm is berekend door de geldelijke opbrengsten van de verkochte produktie te delen door de oppervlakte die door de oogst is vrijgekomen. Per bedrijf zijn voornoemde waarderingsnormen van het seizoen 1977/78 en 1978/79 gemiddeld en met behulp van een "resultatenfactor" op kostenbasis gebracht. Ten aanzien van de nauwkeurigheid van deze waarderingsmethode dient een duidelijk voorbehoud te worden gemaakt.
- De woonhuizen zijn geactiveerd tegen de boekwaarde op basis van de herbouwwaarde in 1978/79.
- In de balansen zijn ook de privé-bezittingen opgenomen.

2. De passiva

Het totale vreemd vermogen is onderscheiden in: vreemd vermogen op lange termijn en vreemd vermogen op korte termijn. Wat de belastingen betreft is alleen rekening gehouden met nog te betalen omzet- en loonbelasting. De nog te betalen persoonlijke belastingen zijn niet opgenomen.